

Samlingslista av Sp og Venstre i Engerdal
Liv Johanne Næsheim
liv.naesheim@gmail.com

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Sveinung Øvrebø
fmsfov@fylkesmannen.no

Fylkesmannens vedtak 14. november 2017 om avslag på søknad om partistøtte for 2017: Klage fra Samlingslista av Sp og Venstre i Engerdal

Politiske partiers organisasjoner og felleslister i kommunene kan søke Fylkesmannen om statlig støtte. Ifølge partiloven § 13 nr. 3 anses søknad om støtte for første år etter valgår for å gjelde hele valgperioden, så fremt søkeren ikke gir andre opplysninger i perioden.

Utbetaling de resterende årene av perioden er imidlertid betinget av at søkeren minst én gang årlig bekrefter for Fylkesmannen hvilken bankkonto utbetalingen skal skje til samt bekrefte øvrige opplysninger, jf. partiloven § 13 nr. 5.

Samlingslista av Sp og Venstre i Engerdal kommune søkte 23. januar 2016 om statlig partistøtte for 2016 (og dermed for resten av valgperioden). Søknaden ble innvilget, og støtte ble utbetalt i 2016.

Den 13. november 2017 kontaktet Samlingslista Fylkesmannen for å undersøke hvorfor utbetalingen for 2017 ikke var mottatt. Av epost-utveksling samme dag mellom Samlingslista og Fylkesmannen, framgår det at valglisten ved valget i 2015 var sammensatt av 8 medlemmer av Sp, 4 medlemmer av Venstre og 4 personer uten partitilhørighet (hvorav 1 senere er blitt medlem av Sp). Halvparten av Venstre-medlemmene er senere utmeldt av partiet, og Venstres partiledde i Engerdal kommune er ifølge leder i Engerdal Sp og gruppeleder for Samlingslista, Liv Johanne Næsheim, «lagt på is». Derfor var heller ikke registrerte opplysninger for Venstre blitt bekreftet i løpet av 2017, noe som i sin tur forklarer at Fylkesmannens hadde stanset utbetalingen. Stansingen skjedde automatisk som følge av Fylkesmannens praksis om ikke å utbetale statsstøtte før både felleslistene og de partiledde som har dannet dem, har bekreftet kontonummer mv. for vedkommende år.

Den 14. november 2017 vedtok Fylkesmannen i Sogn og Fjordane å avslå Samlingslistas søknad om støtte i 2017. På vegne av Samlingslista av Sp og Venstre i Engerdal kommune påklaget leder Næsheim i Engerdal Sp 17. november 2017 dette avslaget.

I samsvar med forvaltningsloven § 33 nr. 2 har Fylkesmannen som underinstans vurdert om det er grunnlag for å oppheve eller endre vedtaket. Fylkesmannen fant ikke grunnlag for omgjøring, og har sendt klagen til Partilovnemnda for avgjørelse, jf. partiloven § 15 og forvaltningsloven § 33 nr. 4. I oversendelsen, som klageren har fått kopi av, er det begrunnet nærmere hvorfor klagen ikke er tatt til følge.

Klagen og fylkesmannens oversendelse ble mottatt hos Partilovnemnda 4. desember 2017.

Merknader fra klager

I klagen av 17. november 2017 sier leder i Engerdal Sp, Liv Johanne Næsheim, at avslaget virker urimelig og ber om at Fylkesmannen foretar en ny vurdering av søknaden.

Næsheim viser til at Samlingslista består av partiene Senterpartiet og Venstre, som begge er registrert i Partiregisteret. Listeforslaget fra Samlingslista av Sp og Venstre i Engerdal ble godkjent i valgstyrets møte 12. mai 2015, og kunne dermed stille liste ved siste kommunestyrevalg, oppnå stemmer og være berettiget til å sende søknad om statlig partistøtte.

Det er riktig at flere som inngikk i listen verken var medlemmer av Sp eller Venstre. Men medlemskap i et politisk parti er ikke et krav for å kunne stå på en valgliste, og det har heller ikke vært praksis at Fylkesmannen har etterspurt opplysninger om medlemskap for å kunne utbetale statlig partistøtte til to offisielt godkjente partier, skriver Næsheim.

Fylkesmannens begrunnelse for vedtaket

Både i vedtaket av 14. november 2017 og i oversendelsen 4. desember 2017 til Partilovnemnda, viser Fylkesmannen til partiloven § 1 nr. 3 siste punktum, som sier at retten til statlig tilskudd til politiske partiorganisasjoner bare gjelder partier som er registrert i Partiregisteret i samsvar med vilkårene i lovens kapittel 2.

Fylkesmannen viser også til partiloven § 13 nr. 4, som regulerer de krav en fellesliste må tilfredsstillende for å kunne søke om partistøtte. Bestemmelsen lyder slik:

(4) Felleslister, bestående av partier som alle oppfyller vilkårene i kapittel 2, kan søke om stemmestøtte og grunnstøtte. Støtten beregnes i samsvar med annet ledd. Partienes omforente forslag til fordeling leddes til grunn for utbetalingen. Blir partiene på felleslisten selv ikke enige om fordelingen, skal støtten fordeles etter skjønn og med utgangspunkt i stemmetallene for partiene på landsbasis eller etter stemmetallene ved et tidligere valg.

Fylkesmannen viser til at Samlingslista er sammensatt både av partier som er registrerte i Partiregisteret iht. partiloven kapittel 2, og av «Uavhengige», som ikke er registrert. Etter Fylkesmannens syn er Samlingslista derfor ikke omfattet av partilovens bestemmelser om statlig finansiering av politiske partier, og søknaden om statlig partistøtte for 2017 fra Samlingslista av Sp og Venstre i Engerdal kan ikke innvilges.

Fylkesmannen viser også til at ingen av momentene som framkommer i klagen endrer oppfatningen om at forutsetningene i § 13 nr. 4, er oppfylt.

Nemndas syn på saken

Partilovnemnda er rett klageinstans, jf. partiloven § 24 nr. 2 bokstav e om at Nemnda skal «avgjøre klager over vedtak om tildeling av statlig støtte, jf. § 15».

Fylkesmannens avslag på søknaden fra Samlingslista av Sp og Venstre i Engerdal om statlig partistøtte med virkning for 2017, er begrunnet med at betingelsene i partiloven § 13 nr. 4 ikke er oppfylt da listen ikke utelukkende består av registrerte politiske partier.

For at det skal foreligge et brudd på § 13 nr. 4 første punktum, må imidlertid minst en av deltagerne i felleslisten være en *institusjonalisert gruppe* som har valgt styre, egne vedtekter, eget årsmøte mv., men ikke er registrert i Partiregisteret. Samlingslista av Sp og Venstre i Engerdal består utelukkende av registrerte politiske partier. Saken rommer ikke spor av at listen er stilt av en tredje institusjonalisert gruppe (av Fylkesmannen betegnet «Uavhengige» med stor U) sammen med Sp og Venstre. Ved valget i 2015 besto Samlingslista av medlemmer av de to registrerte partiene og av noen enkeltpersoner uten slik partitilhørighet. Siden valgloven ikke inneholder noe krav om at valglister av registrerte politiske partier utelukkende kan inneholde navn på partimedlemmer (jf. § 3-3), har Samlingslista krav på statsstøtte også i 2017.

Partilovnemndas vedtak av 2. mars 2016 i klage på vedtak om stans i utbetalingen av støtte til Solidaritetslista av SV, Rødt og Uavhengige i Ringerike, kan synes å ha visse likheter med den foreliggende saken, men adskiller seg fra denne ved at det i Ringerike var tale om en fellesliste av to registrerte partier og en organisert gruppe av uavhengige.

I lys av at saken om utbetaling til Samlingslista av Sp og Venstre og Engerdal i 2017 kom opp fordi Engerdal Venstre ikke hadde bekreftet kontoopplysninger mv. for 2017, finner Partilovnemnda grunn til å presisere at partiloven § 13 nr. 5 krever oppdatering i 2017 av *søker*. I dette tilfellet er det Samlingslista som er søker og derfor må sørge for oppdatering av opplysningene om støtte-mottakeren. Samlingslista har oppfylt dette kravet for 2017.

Nemnda ber om at Fylkesmannen innretter sin praksis i lys av at registrerte partier som har dannet felleslister, ikke har selvstendig plikt til årlig å melde inn kontaktopplysninger etter partiloven § 13 nr. 5.

På denne bakgrunn treffer Partilovnemnda følgende vedtak:

Samlingslista av Sp og Venstre i Engerdal kommune tildeles statlig partistøtte for 2017.

Partilovnemnda gjør for ordens skyld oppmerksom på at vedtaket utelukkende gjelder støtte for 2017. Søknad om støtte for 2018 og senere år forutsetter at alle bestemmelsene i partiloven er oppfylt for vedkommende år, samt i lys av Nemndas vedtak om å avkorte statsstøtte til Engerdal Venstre i 2018 som følge av at partiledet ikke (i 2017) har rapportert om sin økonomi i 2016.

**

Saken ble drøftet på Nemndas møte 12. desember 2017, hvorpå endelig utkast til vedtak er sendt på sirkulasjon ved e-post 26. januar 2018 og uttrykkelig akseptert av samtlige medlemmer som var til stede på møtet, jf. partilovforskriften § 7-2 nr. 2.

**

Partilovnemndas vedtak etter partiloven § 15 kan ikke påklages, jf. partiloven § 24 nr. 1, men klageren kan bringe vedtaket inn for domstolene.

For Partilovnemnda

Eivind Smith
Leder

Tor Henriksen
Sekretariatsleder